

*Stimate Tovarășe Prim-secretar,
Stimați oaspeți și invitați,*

Aici, la margine de țară, acest oraș al cărui pământ este udat de Crișul Repede, s-a învrednicit să găzduiască, în această zi frumoasă de toamnă, reuniunea unor entuziaști și neobosiți cercetători, care-și propun să aducă în actualitate noi descoperiri privind prefeudalismul și feudalismul timpuriu. Prezența tovarășului Petre Blajovici, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean P.C.R. Bihor și președinte al Consiliului popular județean, dă dimensiuni preocupărilor noastre. Participarea la deschiderea acestor manifestări a organului județean de partid, prin cel mai autorizat reprezentant al său, este o dovadă a grijii și îndrumării pe care o acordă și acestui important sector. Permiteți-mi, ca din adâncul ființei noastre, cu toată căldura inimii, să-i adresăm cele mai sincere salutări, mulțumindu-i pentru ceea ce a făcut și pentru ceea ce va face pentru cultura Bihorului. Sintem cu toții convinși că ceea ce s-a realizat în domeniul culturii și în Bihor este strâns legat de activitatea partidului nostru. Iată de ce, manifestarea pe care o inaugurăm astăzi se înscrie în rîndul acelor acțiuni ce se vreau veritabile acte de cultură, menite să îmbogățească și să amplifice spiritualitatea noastră socialistă la dimensiunea cerințelor pe care cu doi ani în urmă secretarul general al partidului nostru le-a pus în fața partidului, la istorica Plenară a Comitetului Central din 3—5 noiembrie 1971. Pentru că cultura, dincolo de luminile ei estetice, este un capitol de istorie, un argument, o atestare pe care națiunea o aduce în fața ei însăși și în fața omenirii.

Dacă Bihorul astăzi strălucește prin prezența unor distinși oaspeți este semnul că aici prin grija și sub îndrumarea Comitetului județean de partid pulsează neîncetat activitatea unui harnic colectiv de intelectuali, în întregimea lor crescuți și formați în acești ani. Așa cum odinioară neobositul Iosif Vulcan „s-a străduit din răspuțeri să umple numeroasele goluri din cultura poporului, să aprindă, să întrețină și să întetească în vîn-

zoleala vînturilor potrivnice flacăra culturii, a literaturii și artei românești“ strîngînd în jurul „Familiei“ cele mai prestigioase condee din toate colțurile pămîntului locuit de români, personalități marcante, cu preocupări dintre cele mai prestigioase în cercetarea istorică din țara noastră, au răspuns acestor modeste încercări ale noastre de a face aici, la Oradea, această reuniune națională. Permiteți-mi să adresez profundele și sincerele noastre mulțumiri tuturor aceluia ce cu dragoste s-au atașat acestei modeste inițiative onorîndu-ne cu prezența, să mulțumesc în mod deosebit distinsului istoric și om de știință prof. dr. doc. Ștefan Pascu, membru corespondent al Academiei R.S.R., rectorul Universității din Cluj, pentru sprijinul dezinteresat pe care-l acordă dezvoltării culturii bihorene, să mulțumim celor mai reprezentative muzee din țară, București, Iași, Timișoara, Cluj, Brașov, care au ținut să fie prezente la manifestarea noastră.

Pentru noi este o mare cinste că putem găzdui o asemenea manifestare și ne obligă în același timp să facem ca întreaga noastră activitate să capete, treptat, tot mai mult girul competenței științifice, a capacității și sincerității cu care trebuie să ne aplecăm asupra oricărui act cultural.

Preocupările din ultimii ani, care încep să capete un caracter mai sistematic, dovedesc resursele intelectuale importante existente în Bihor, insuficient valorificate încă. Iată de ce cred că inițierea periodică a unor asemenea manifestări este menită să stimuleze mai mult potențele creatoare și resursele de care dispune intelectualitatea noastră.

Muzeul nu mai poate fi privit ca un simplu depozit care înmagazinează și conservă vestigiile ale civilizației noastre. El este o instituție vie ce trebuie să se integreze organic în procesul activității politice, social-economice și culturale ale colectivității omenești. În acest context activitatea de cercetare științifică nu poate fi privită și practică izolat de preocupările membrilor societății, de scopurile lor educative, de idealul spre care tinde colectivitatea. În spiritul cerințelor de astăzi muzeul este o instituție culturală cu profunde valențe educative a căror argumente trebuie să fie demne și convingătoare, interpretate cu răspundere și gravitate științifică, așa cum face partidul nostru comunist. Înseamnă că activitatea științifică a lucrătorilor din muzee nu poate fi apreciată just fără a avea în vedere și latura educativă a activității sale.

Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate solicită contribuții creatoare sporite de la fiecare individ, dar acest lucru nu se poate accelera fără conștientizarea mai accentuată a indivizilor, ori misiunea oricărui domenii ale spiritualității este să-și sporească eficiența spirituală. Viitorul societății noastre depinde de capacitatea și gradul de conștientizare a colectivității.

Sînt convins că nici muzeele noastre nu și-au epuizat încă posibilitățile de educație, de cercetare și valorificare a vestigiilor noastre de civilizație.

Dorința noastră ar fi ca pe lângă elucidarea, îmbogățirea și cunoașterea mai temeinică a trecutului nostru, acest simpozion să stimuleze mai mult la lucrătorii din muzee și interesul pentru ca aceste noi descoperiri să devină hrană spirituală pentru toată colectivitatea.

Oradea, 4.XI.1973

IOAN CHIRA,
președinte al Comitetului
de Cultură și educație
socialistă al județului Bihor